

31993L0015

L121/20

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

1993 5 15

TARYBOS DIREKTYVA 93/15/EEB

1993 m. balandžio 5 d.

dėl civiliniam naudojimui skirtų sprogmenų pateikimo į rinką ir jos priežiūros nuostatų suderinimo

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač jos 100a straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,

bendradarbiaudama su Europos Parlamentu ⁽²⁾,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽³⁾,

kadangi Sutarties 8a straipsnis numato, jog vidaus rinka turi būti sukurta ne vėliau kaip 1992 m. gruodžio 31 d.; kadangi vidaus rinka apims erdvę be jokių vidaus sienų, kurioje pagal Sutarties nuostatas bus užtikrintas laisvas prekių, asmenų, paslaugų ir kapitalo judėjimas;

kadangi Sutarties 100a straipsnio 3 dalis numato, kad Komisija savo pasiūlyimuose dėl saugos laikysis didelių apsaugos reikalavimų;

kadangi laisvas prekių judėjimas reiškia, jog yra tenkinamos tam tikros esminės sąlygos; kadangi laisvam sprogmenų judėjimui ypač reikalinga suderinti sprogmenų pateikimo į rinką įstatymus;

kadangi civiliniam sprogmenų naudojimui taikomos išsamios nacionalinės taisyklės, daugiausia skirtos saugos ir apsaugos reikalavimams; kadangi tokios nacionalinės taisyklės pirmiausia numato, jog leidimai prekiauti sprogmenimis būtų išduodami tik tuomet, kai jie yra sėkmingai išbandyti;

kadangi derinant tokias sprogmenų pateikimo į rinką nuostatas turi būti suderintos įvairios nacionalinės taisyklės, kad galima būtų užtikrinti šių gaminių laisvą judėjimą nemažinant optimalaus saugos ir apsaugos lygio;

kadangi ši direktyva apibrėžia tik esminius sprogmenų atitikties bandymų reikalavimus; kadangi siekiant palengvinti sprogmenų atitikimo esminiams reikalavimams įrodymą, būtų labai naudinga Europos lygmeniu, *inter alia*, nustatyti suderintus metodus sprogmenų bandymo standartus; kadangi šiuo metu tokių standartų nėra;

kadangi Europos lygmeniu suderintus standartus rengia privačios įstaigos ir kadangi tokie tekstai ir toliau turi likti neprivailomi; kadangi šiuo atžvilgiu Europos standartizacijos komitetas (CEN) yra laikomas viena iš dviejų institucijų, atsakingų už suderintų standartų priėmimą pagal bendrąsias Komisijos, CEN ir Cenelec bendradarbiavimo gaires, priimtas 1984 m. lapkričio 13 d.; kadangi šioje direktyvoje „suderintas standartas“ – tai tekstas, kuriame išdėstytos techninės specifikacijos, CEN priimtos remiantis Komisijos suteiktais įgaliojimais pagal 1983 m. kovo 28 d. Tarybos direktyvą 83/189/EEB, nustatančią informacijos apie techninius standartus ir techninius reglamentus teikimo tvarką ⁽⁴⁾ ir laikantis pirmiau minėtų gairių;

kadangi Taryba savo 1990 m. gruodžio 13 d. Sprendime 90/683/EEB dėl įvairių atitikties vertinimo etapų modulių, naudojamų techniškai derinant direktyvas ⁽⁵⁾, įvedė atitikties vertinimo procedūroms taikomas suderintas priemones; kadangi taikant šiuos modulius sprogmenims priklausomai nuo jų pobūdžio bus galima nustatyti gamintojų ir įstaigų, atsakingų už atitikties vertinimo tvarkos taikymą, atsakomybę;

kadangi sprogmenų pervežimo saugos taisyklėms taikomos tarptautinės konvencijos ir susitarimai; kadangi tarptautiniu lygmeniu egzistuoja Jungtinių Tautų rekomendacijos dėl pavojingų prekių (taip pat ir sprogmenų) pervežimo, kurių taikymo sritis išeina už Bendrijos ribų; kadangi dėl to ši direktyva nėra susijusi su pervežimo taisyklėmis;

⁽¹⁾ OL C 121, 1992 5 13, p. 19.

⁽²⁾ OL C 305, 1992 11 23, p. 128 ir OL C 115, 1993 4 26.

⁽³⁾ OL C 313, 1992 11 30, p. 13.

⁽⁴⁾ OL L 109, 1983 4 26, p. 8. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos sprendimu 90/230/EEB (OL L 128, 1990 5 18, p. 15).

⁽⁵⁾ OL L 380, 1990 12 31, p. 13.

kadangi pirotechnikos gaminiams reikalingos atitinkamos priemonės, kurios užtikrintų vartotojų apsaugą ir visuomenės saugą; kadangi šioje srityje planuojama kita direktyva;

kadangi gaminių, kuriems taikoma ši direktyva, apibrėžimas turi remtis pirmiau minėtose rekomendacijose pateiktu tokių gaminių apibrėžimu;

kadangi šios direktyvos taikymas šaudmenims apsiriboja jų perdavimo ir panašių priemonių kontrolės taisyklėmis; kadangi dėl to, kad šaudmenys perduodami panašiomis sąlygomis kaip ir ginklai, jų perdavimui taip pat turėtų būti taikomos nuostatos, panašios į nustatytąsias 1991 m. birželio 18 d. Direktyvoje 91/477/EEB dėl ginklų įsigijimo ir laikymo kontrolės⁽¹⁾;

kadangi būtina apsaugoti sprogmenų gamintojų ir naudotojų sveikatą bei garantuoti jų saugą; kadangi rengiama papildoma direktyva, *inter alia*, reglamentuosianti darbuotojų, susijusių su sprogmenų gamyba, laikymu ir naudojimu, sveikatą ir saugą;

kadangi iškilus rimtai visuomenės saugos ar užpuolimų grėsmei dėl neteisėto sprogmenų ar šaudmenų, kuriems taikoma ši direktyva, turėjimo ar naudojimo derėtų leisti valstybėms narėms tam tikromis aplinkybėmis išimties tvarka nukrypti nuo šios direktyvos nuostatų, susijusių su perdavimu;

kadangi galiausiai labai svarbu nustatyti administracinio bendradarbiavimo mechanizmus; kadangi dėl to kompetentingosios institucijos turėtų remtis 1981 m. gegužės 19 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 1468/81 dėl tarpusavio pagalbos tarp valstybių narių administracinių institucijų ir jų bendradarbiavimo su Komisija siekiant užtikrinti, kad būtų teisingai taikomi muitų arba žemės ūkio teisės aktai⁽²⁾;

kadangi ši direktyva neturi poveikio valstybių narių galioms imtis priemonių, užkertančių kelią neteisėtai sprogmenų ir šaudmenų prekybai,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKIRSNIS

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

1. Ši direktyva taikoma sprogmenims, apibrėžtiems šio straipsnio 2 dalyje.

2. „Sprogmenys“ – medžiagos ir gaminiai, kurie sprogmenimis laikomi Jungtinių Tautų rekomendacijose dėl pavojingų prekių, priskiriamų tų rekomendacijų 1 klasei, pervežimo.

3. Ši direktyva netaikoma:

— sprogmenims, įskaitant šaudmenis, pagal nacionalinius įstatymus skirtiems ginkluotosioms pajėgoms ir policijai naudoti,

— pirotechnikos gaminiams,

— šaudmenims, išskyrus 10, 11, 12, 13, 17, 18 ir 19 straipsniuose numatytus atvejus.

4. Šioje direktyvoje:

— „Jungtinių Tautų rekomendacijos“ – Jungtinių Tautų Pavojingų prekių pervežimo ekspertų komiteto nustatytos ir Jungtinių Tautų (Oranžinėje knygoje) paskelbtos rekomendacijos su pakeitimais, padarytais iki šios direktyvos priėmimo,

— „sauga“ – tai nelaimingų atsitikimų prevencija ir jų galimų padarinių mažinimas,

— „apsauga“ – tai apsaugojimas nuo panaudojimo, nesuderinto su įstatymais ir tvarka,

— „dileris“ – tai fizinis ar juridinis asmuo, kurio išskirtinis ar dalinis užsiėmimas – šaunamųjų ginklų ir šaudmenų gamyba, prekyba, mainai, nuoma, remontas ar perdirbimas į tokius ginklus,

— „sutikimas“ – tai priimtas sprendimas leisti planuojamą sprogmenų perdavimą Bendrijos teritorijoje,

— „sprogmenų sektoriaus įmonė“ – tai bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, kuris turi licenciją ar leidimą, suteikiantį jam teisę užsiimti sprogmenų gamyba, laikymu, naudojimu, perdavimu ar prekyba,

— „pateikimas į rinką“ – tai pirmas sprogmenų, kuriems taikoma ši direktyva, atidavimas už pinigus ar nemokamai platinimui ir (ar) naudojimui Bendrijos rinkoje,

⁽¹⁾ OL L 256, 1991 9 13, p. 51.

⁽²⁾ OL L 144, 1981 6 2, p. 1. Reglamentas, su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EEB) Nr. 945/87 (OL L 90, 1987 4 2, p. 4).

— „perdavimas“ – tai bet koks fizinis sprogmenų gabenimas Bendrijos teritorijoje, išskyrus kilnojamą jų laikymo vietoje.

5. Ši direktyva netrukdo valstybėms narėms savo nacionaliniuose įstatymuose ir jų lydimuosiuose aktuose tam tikras medžiagas, kurioms ši direktyva netaikoma, priskirti sprogmenims.

II SKIRSNIS

Įstatymų, skirtų sprogmenims, suderinimas

2 straipsnis

1. Valstybės narės negali drausti, riboti ar trukdyti pateikti į rinką sprogmenims, kuriems taikoma ši direktyva ir kurie tenkina šios direktyvos reikalavimus.

2. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad sprogmenis, kuriems taikoma ši direktyva, būtų galima pateikti į rinką tik tuomet, jei jie atitinka visas šios direktyvos nuostatas, yra pažymėti 7 straipsnyje aprašytu ženklu „CE“ ir jų atitiktis yra įvertinta II priede minima tvarka.

3. Kai sprogmenims, kuriems taikoma ši direktyva, yra taikomos ir kitiems aspektams taikomos direktyvos, reikalaujančios ženklo „CE“, toks ženklas rodo, kad pirmiau minėti gaminiai atitinka ir tų kitų direktyvų nuostatas.

3 straipsnis

Sprogmenys, kuriems taikoma ši direktyva, turi atitikti esminius jiems taikomus saugos reikalavimus, išdėstytus I priede.

4 straipsnis

1. Valstybės narės laiko, kad sprogmenys, kuriems taikoma ši direktyva ir kurie atitinka nacionalinius standartus, perkeliančius į nacionalinę teisę *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* paskelbtus suderintus standartus, atitinka 3 straipsnyje minimus esminius saugos reikalavimus. Valstybės narės paskelbia nuorodas, kokie nacionaliniai standartai perkelia į nacionalinę teisę tuos suderintus standartus.

2. Komisija Direktyvos 83/189/EEB 11 straipsnio 2 dalyje minimame savo pranešime Europos Parlamentui ir Tarybai apie tos direktyvos taikymą pateikia išsamią informaciją apie standartų derinimo srityje atliktą darbą.

5 straipsnis

Kai valstybė narė ar Komisija mano, kad 4 straipsnyje minimi suderinti standartai nevisiškai atitinka 3 straipsnyje minimus esminius reikalavimus, Komisija arba atitinkama valstybė narė klausimą pateikia Direktyva 83/189/EEB įkurtam nuolatiniam komitetui, nurodydama priežastis. Komitetas nedelsdamas pareiškia savo nuomonę.

Atsižvelgdama į komiteto nuomonę, Komisija valstybes nares informuoja apie standartams ir 4 straipsnyje minimam jų skelbimui taikytinas priemones.

6 straipsnis

1. Sprogmenų atitikties atestavimo procedūra:

a) EB tipo tyrimas (B modulis), minimas II priedo 1 dalyje, ir pasirinktinai pagal gamintojo norą arba:

— tipo atitikimas (C modulis), minimas II priedo 2 dalyje,

— arba gamybos kokybės užtikrinimas (D modulis), minimas II priedo 3 dalyje,

— arba gaminio kokybės užtikrinimas (E modulis), minimas II priedo 4 dalyje,

— arba gaminio patikrinimas (F modulis), minimas II priedo 5 dalyje; arba

b) vieneto tikrinimas (G modulis), minimas II priedo 6 dalyje.

2. Valstybės narės Komisijai ir kitoms valstybėms narėms praneša apie įstaigas, kurias jos yra paskyrusios pirmiau minėtai atitikties vertinimo tvarkai vykdyti, taip pat kokias konkrečias užduotis iš anksto joms yra paskyrusi ir kokius identifikacijos numerius Komisija joms yra suteikusi.

Komisija *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* paskelbia notifikuotųjų įstaigų sąrašą, jų identifikacijos numerius ir uždavinius, kuriuos jos turi vykdyti. Komisija užtikrina, kad toks sąrašas būtų visą laiką atnaujinamas.

Valstybės narės taiko III priede išdėstytus minimalius įstaigų, apie kurias būtina pranešti Komisijai, vertinimo kriterijus. Įstaigos, kurios atitinka tam tikrų suderintų standartų vertinimo kriterijus, laikomos atitinkančiomis ir minimalius kriterijus.

Valstybė narė, pranešusi Komisijai apie tam tikrą įstaigą, tokį pranešimą atsiima, jei nustato, kad toji įstaiga nebeatitinka antroje pastraipoje minimų kriterijų. Ji nedelsdama apie tai praneša kitoms valstybėms narėms ir Komisijai.

7 straipsnis

1. Atitikties ženklas „CE“ tvirtinamas ant pačių sprogmenų taip, kad jis būtų matomas, lengvai įskaitomas ir neištrinamas, o jei tai neįmanoma – ant pritvirtintos ant jo identifikacinės plokštelės arba galiausiai, jei pirmųjų dviejų būdų negalima taikyti, ant pakuotės. Identifikacinė plokštelė projektuojama taip, kad jos nebūtų galima panaudoti antrą kartą.

Ženklo „CE“ modelis turi būti toks, koks pavaizduotas IV priede.

2. Ant sprogmenų draudžiama tvirtinti tokius žymenis ar įspaudus, kurių prasmę ar išraišką būdus tretieji asmenys gali sumaišyti su ženklu „CE“. Kitus žymenis ant sprogmenų galima tvirtinti su sąlyga, kad jie netrukdo pamatyti ir perskaityti ženklą „CE“.

3. Nepažeidžiant 8 straipsnio nuostatų:

a) jei valstybė narė nustato, kad ženklas „CE“ yra pritvirtintas netinkamai, gamintojas, jo įgaliotinis arba asmuo, atsakingas už atitinkamo gaminio pateikimą į Bendrijos rinką, privalo valstybių narių nustatytomis sąlygomis žymėjimą ištaisyti, kad jis atitiktų žymėjimo nuostatas ir neliktų pažeidimo;

b) jei pažeidimas tebėra, valstybė narė imasi visų atitinkamų priemonių apriboti ar uždrausti tokio gaminio pateikimą į rinką arba užtikrinti, kad jis iš rinkos būtų pašalintas 8 straipsnyje nustatyta tvarka.

8 straipsnis

1. Jei valstybė narė nustato, kad sprogmuo, pažymėtas atitikties ženklu „CE“ ir naudojamas pagal paskirtį, gali pakenkti saugai, ji imasi visų laikinų priemonių, kurios yra būtinos tokiam sprogmeniui pašalinti iš rinkos arba uždrausti jį pateikti į rinką, arba uždrausti jo laisvą judėjimą.

Valstybė narė nedelsdama praneša Komisijai apie tokias priemones ir nurodo, kodėl ji imasi tokių priemonių, o svarbiausia – dėl ko yra atsiradęs neatitikimas:

— dėl esminių reikalavimų nesilaikymo,

— dėl neteisingo standartų taikymo,

— dėl trūkumų standartuose.

2. Komisija kuo greičiau pasikonsultuoja su atitinkamomis šalimis. Kai taip pasikonsultavusi Komisija nustato, kad priemonės yra pateisinamos, ji nedelsdama apie tai praneša valstybei narei, kuri ėmėsi iniciatyvos, ir kitoms valstybėms narėms. Jei taip pasikonsultavusi Komisija nustato, kad priemonės yra nepateisinamos, ji nedelsdama apie tai praneša tokį sprendimą priėmusiai valstybei narei.

Tuo atveju, kai 1 dalyje minimų priemonių taikymo priežastis – trūkumai standartuose, Komisija pirma pasikonsultuoja su atitinkamomis šalimis ir po to per du mėnesius klausimą pateikia pagal Direktyvą 83/189/EEB įkurtam nuolatiniam komitetui, jei valstybė narė, kuri ėmė taikyti tokias priemones, neketina jų atsisakyti, ir pradeda 5 straipsnyje numatytas procedūras.

3. Jei atitikties ženklu „CE“ yra pažymėtas sprogmuo, kuris neatitinka reikalavimų, kompetentinga valstybė narė imasi atitinkamų priemonių asmens, kuris pritvirtino ženklą, atžvilgiu ir informuoja Komisiją bei kitas valstybes nares.

III SKIRSNIS

Nuostatos, taikomos perdavimo Bendrijoje priežiūrai

9 straipsnis

1. Sprogmenys, kuriems taikoma ši direktyva, gali būti perduodami tik laikantis toliau išdėstytų šio straipsnio dalių.

2. Perduodant sprogmenis, kuriems taikomas šis straipsnis, pagal Bendrijos teisę ar nacionalinius įstatymus kontrolė atliekama ne kaip vidaus pasienio kontrolė, bet tik kaip paprasta kontrolė, atliekama be jokios diskriminacijos visoje Bendrijos teritorijoje.

3. Siuntos gavėjas iš gaunančiosios kompetentingos institucijos gauna sutikimą sprogmenų perdavimui. Kompetentinga institucija patikrina, ar siuntos gavėjas turi teisę įsigyti sprogmenis ir būtinas licencijas bei leidimus. Atsakingas už perdavimą asmuo tranzito valstybės narės ar valstybių narių kompetentingoms institucijoms praneša apie sprogmenų perdavimą per tą šalį ar tas šalis, kurių sutikimą būtina gauti.

4. Jei valstybė narė mano, kad kyla problemų dėl šio straipsnio 3 dalyje minimos sprogmenų išsigijimo teisės tyrimo, toji valstybė narė nusiunčia turimą šiuo klausimu informaciją Komisijai, kuri nedelsdama klausimą perduoda 13 straipsnyje numatytam komitetui.

5. Jei gaunančioji kompetentinga institucija duoda sutikimą sprogmenims gabenti, siuntos gavėjui ji išduoda dokumentą, kuriame nurodyta visa šio straipsnio 7 dalyje minima informacija. Toks dokumentas lydi sprogmenis iki jų nurodytos paskirties vietos. Dokumentas pateikiamas atitinkamos kompetentingos institucijos prašymu. Siuntos gavėjas pasilieka vieną šio dokumento kopiją, kuri, gaunančiai kompetentingai institucijai pareikalavus, pateikiama patikrinti.

6. Jei valstybės narės kompetentinga institucija mano, kad specialių 5 dalyje minimų apsaugos reikalavimų nebūtina paaisyti, sprogmenys jų teritorijoje ar teritorijos dalyje gali būti perduodami iš anksto nepateikus 7 dalyje nurodytos informacijos. Tuomet gaunančioji kompetentinga institucija sutikimą išduoda tam tikram nustatytam laikui, tačiau jei atsiranda motyvuotas pagrindas, ji gali bet kuriuo metu sustabdyti jo galiojimą arba jį atšaukti. 5 dalyje minimame dokumente, lydinčiame sprogmenis iki jų paskirties vietos, nurodomas tik pirmiau minėtas sutikimas.

7. Jei sprogmenų perdavimas turi būti specialiai prižiūrimas, kad valstybės narės teritorijoje ar jos dalyje būtų laikomasi specialių apsaugos reikalavimų, siuntos gavėjas gaunančiajai kompetentingai institucijai prieš sprogmenų perdavimą pateikia šią informaciją:

- atitinkamų vykdytojų pavardes ir adresus; ši informacija turi būti pakankamai detali, kad būtų galima su jais susisiekti ir gauti patvirtinimą, jog jie turi juridinę teisę gauti siuntą,
- perduodamų sprogmenų skaičių ir kiekį,
- išsamų sprogmenų ir jų identifikavimo priemonių aprašą, įskaitant Jungtinių Tautų identifikacijos numerį,
- jei ketinama sprogmenis pateikti į rinką, informaciją apie pateikimo į rinką sąlygų tenkinimą,
- perdavimo priemonės ir maršrutą,
- numatomas išsiuntimo ir gavimo datas,
- jei būtina, tikslią įvežimo į valstybę narę ir išvežimo iš jos vietą.

Gaunančiosios kompetentingos institucijos, atsižvelgdamos pirmiausia į specialius apsaugos reikalavimus, ištiria sąlygas, kuriomis gali vykti perdavimas. Jei specialūs apsaugos reikalavimai

tenkinami, sutikimas perdavimui išduodamas. Jei perduodama tranzitu per kitų valstybių narių teritoriją, tos valstybės taip pat ištiria su perdavimu susijusius duomenis ir tomis pačiomis sąlygomis išduoda sutikimą.

8. Nepažeidžiant įprastų tyrimų, kuriuos atitinkamos kompetentingos institucijos prašymu savo teritorijoje atlieka išsiuntimo valstybė narė, siuntos gavėjai ir sprogmenų sektoriaus operatoriai išsiuntimo ir tranzito valstybės narės įstaigoms siunčia visą reikiamą informaciją, kurią jie turi apie sprogmenų perdavimą.

9. Tiekėjai negali sprogmenų gabenti, jei siuntos gavėjas nėra gavęs pagal 3, 5, 6 ir 7 dalių nuostatas perdavimui būtinų leidimų.

10 straipsnis

1. Šaudmenys gali būti perduodami iš vienos valstybės narės į kitą tik laikantis toliau išdėstytose dalyse nustatytos tvarkos. Šios nuostatos taip pat taikomos pagal užsakymus paštu parduodamų šaudmenų perdavimui.

2. Jei šaudmenys turi būti perduodami į kitą valstybę narę, atitinkamas asmuo prieš išsiunčiant šaudmenis praneša valstybei narei, kurioje šaudmenys yra:

- šaudmenis parduodančių ar gabenančių, perkančių ar įsigyančių asmenų, o prireikus ir jų savininkų pavardes bei adresus,
- adresą, kuriuo šaudmenis ketinama siųsti pardavimui ar pervežti,
- ketinamų siųsti pardavimui ar pervežti šaudmenų kiekį,
- duomenis, kurie leidžia šaudmenis identifikuoti, ir nurodymą, kad šaudmenys yra patikrinti pagal 1969 m. liepos 1 d. Konvenciją dėl mažų ginklų patvirtinimo žymenų abipusio pripažinimo,
- perdavimo priemones,
- išsiuntimo datą ir numatomą gavimo datą.

Paskutinėse dviejose įtraukose minimos informacijos galima neteikti, jei šaudmenis vienas dileris gabena kitam. Valstybė narė sąlygas, kuriomis šaudmenys bus perduodami, ištiria, pirmiausia kreipdama dėmesį į apsaugą. Jei valstybė narė leidžia šaudmenis gabenti, ji išduoda licenciją, kurioje yra visa pirmoje pastraipoje nurodyta informacija. Ši licencija šaudmenis lydi iki jų paskirties vietos; ji pateikiama visada, kai to reikalauja valstybių narių kompetentingos institucijos.

3. Kiekviena valstybė narė dileriams gali suteikti teisę be išankstinio 2 dalyje minimo leidimo gabenti šaudmenis iš savo teritorijos dileriui, įsisteigusiam kitoje valstybėje narėje. Šiuo tikslu ji išduoda trejus metus galiojantį leidimą, kurio galiojimas, priėmus motyvuotą sprendimą, gali būti bet kuriuo metu sustabdytas arba atšauktas. Dokumentas, kuris remiasi tuo leidimu, turi lydėti šaudmenis iki jų paskirties vietos. Jis pateikiamas visada, kai to reikalauja valstybių narių kompetentingos institucijos.

Prieš pradėdamas gabenti šaudmenis, valstybės narės, iš kurios jie perduodami, institucijoms, dileris pateikia visus duomenis, išvardytus šio straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje.

4. Kiekviena valstybė narė kitoms valstybėms narėms pateikia sąrašą šaudmenų, kuriuos į jos teritoriją galima atgabenti be išankstinio sutikimo.

Tokie šaudmenų sąrašai perduodami dileriams, kurie yra gavę sutikimą, kad šaudmenys bus perduodami 3 dalyje nustatyta tvarka be išankstinio leidimo.

5. Kiekviena valstybė narė perduoda kitai valstybei narei visą turimą naudingą informaciją apie tikrai įvykusį šaudmenų perdavimą į jos teritoriją.

Visa informacija, kurią valstybės narės gauna šiame straipsnyje nustatyta tvarka, dar nepradėjus atitinkamo perdavimo, perduodama šaudmenų paskirties valstybėms narėms ir, jei įmanoma, dar nepradėjus perdavimo į tranzito valstybes nars.

11 straipsnis

Nukrypstant nuo 9 straipsnio 3, 5, 6 ir 7 dalies ir 10 straipsnio tais atvejais, kai dėl neteisėto sprogmenų ar šaudmenų, kuriems taikoma ši direktyva, turėjimo ar naudojimo visuomenės apsaugai iškyla rimta grėsmė arba jam gali būti smarkiai pakenkta, valstybė narė gali imtis visų būtinų priemonių, susijusių su sprogmenų ar šaudmenų perdavimu, kad užkirstų kelią tokiam neteisėtam sprogmenų ar šaudmenų turėjimui ar naudojimui.

Tokios priemonės turi atitikti proporcingumo principą. Jos neturi reikšti nei savavališko diskriminavimo, nei užslėpto prekybos tarp valstybių narių apribojimo.

Kiekviena valstybė narė, kuri imasi tokių priemonių, nedelsdama praneša apie jas Komisijai; Komisija apie jas informuoja kitas valstybes nars.

IV SKIRSNIS

Kitos nuostatos

12 straipsnis

1. Diegdamos 9 ir 10 straipsnius, valstybės narės sukuria keitimosi informacija tinklą. Kitoms valstybėms narėms ir Komisijai jos praneša, kurios nacionalinės institucijos yra atsakingos už informacijos siuntimą bei priėmimą ir už tvarkos, minimos 9 ir 10 straipsniuose, įgyvendinimą.

2. Įgyvendinant šią direktyvą, Reglamento (EEB) Nr. 1468/81 nuostatos, ypač tos, kurios yra susijusios su slaptumu, taikomos *mutatis mutandis*.

13 straipsnis

1. Komisijai padeda komitetas, kurį sudaro valstybių narių atstovai ir kuriam pirmininkauja Komisijos atstovas.

Komitetas nagrinėja kiekvieną su šios direktyvos taikymu susijusį klausimą, kurį pirmininkas jam pateikia savo iniciatyva arba kurios nors valstybės narės atstovo prašymu.

2. Komisijos atstovas pateikia komitetui priemonių, kurių turi būti imtasi, projektą. Komitetas savo nuomonę dėl projekto pareiškia per tokį laiką, kurį nustato pirmininkas, atsižvelgdamas į klausimo skubumą. Nuomonė pareiškiamą Sutarties 148 straipsnio 2 dalyje nustatyta balsų dauguma tuo atveju, kai Taryba turi priimti sprendimą remdamasi Komisijos pasiūlymu. Valstybių narių atstovų komitete balsai paskirstomi taip, kaip nustatyta tame straipsnyje. Pirmininkas nebalsoja.

Komisija patvirtina priemones, kurios taikomos nedelsiant. Tačiau jei tos priemonės neatitinka komiteto nuomonės, Komisija nedelsdama praneša apie jas Tarybai. Tokiu atveju Komisija savo patvirtintų priemonių taikymą atideda trims mėnesiams, skaičiuojant nuo tokio pranešimo dienos.

Per laiką, nurodytą antroje pastraipoje, Taryba, spręsdama kvalifikuota balsų dauguma, gali priimti kitokį sprendimą.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nustatytos tvarkos laikomasi pirmausia dėl to, kad galima būtų atsižvelgti į būsimus Jungtinių Tautų rekomendacijų pakeitimus.

14 straipsnis

Valstybės narės užtikrina galimybę kitoms valstybėms narėms ir Komisijai gauti naujausią informaciją apie sprogmenų sektoriaus įmones, kurios turi 1 straipsnio 4 dalyje minimas licencijas ir leidimus.

Valstybės narės įsitikina, ar tokios įmonės turi sistemą, kuri leistų surasti sprogmenis ir bet kuriuo metu nustatyti, kas juos turi. Šios pastraipos taikymo sąlygos turi būti patvirtintos 13 straipsnyje numatyta komiteto darbo tvarka.

Sprogmenų sektoriaus įmonės saugo savo sandorių įrašus, kurie yra būtini šiame straipsnyje išdėstytoms prievolėms vykdyti.

Šiame straipsnyje minimi dokumentai laikomi mažiausiai trejus metus po to, kai baigiasi kalendoriniai metai, kuriais įvyko užregistruotieji sandoriai, netgi ir tais atvejais, kai įmonė nutraukia prekybą. Kompetentingų institucijų prašymu jie nedelsiant pateikiami patikrinti.

15 straipsnis

Valstybės narės užtikrina, kad sprogmenys būtų tinkamai pažymėti.

16 straipsnis

Kai valstybė narė išduoda licenciją ar leidimą, leidžiantį gaminti sprogmenis, ji pirmiausia patikrina, ar atsakingi asmenys gali laikytis prisiimtų techninių įsipareigojimų.

V SKIRSNIS

Baigiamosios nuostatos*17 straipsnis*

Kiekviena valstybė narė nustato taikytinas nuobaudas už nuostatų, priimtų įgyvendinant šią direktyvą, pažeidimus. Nuobaudos turi būti tokios, kad skatintų laikytis šių nuostatų.

18 straipsnis

Kiekviena valstybė narė pagal savo nacionalinius įstatymus patvirtina būtinas priemones, kad kompetentingos institucijos galėtų konfiskuoti bet kurį gaminį, kuriam taikoma ši direktyva, jei yra pakankamai įrodymų, kad toks gaminys bus neteisėtai įsigytas, naudojamas ar juo neteisėtai prekiaujama.

19 straipsnis

1. Valstybės narės priima nuostatas, kurios, įsigaliojusios iki 1993 m. rugsėjo 30 d., įgyvendina 9, 10, 11, 12, 13 ir 14 straipsnius.

2. Iki 1994 m. birželio 30 d. valstybės narės priima ir paskelbia įstatymus ir teisės aktus, būtinus kitų, šio straipsnio 1 dalyje neišvardytų, nuostatų įgyvendinimui. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės šias nuostatas taiko nuo 1995 m. sausio 1 d.

3. Valstybės narės priimdamos 1 ir 2 dalyse minimas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

4. Tačiau iki 2002 m. gruodžio 31 d. valstybės narės leidžia į rinką pateikti tuos sprogmenis, kurie atitinka jų nacionalines taisykles, galiojusias jų teritorijoje iki 1994 m. gruodžio 31 d.

5. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų nuostatų tekstus.

20 straipsnis

Ši direktyva skiriama valstybėms narėms.

Priimta Liuksemburge, 1993 m. balandžio 5 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

J. TRØJBORG

I PRIEDAS

ESMINIAI SAUGOS REIKALAVIMAI

I. Bendrieji reikalavimai

1. Kiekvienas sprogmuo turi būti sukurtas, pagamintas ir tiekiamas taip, kad įprastomis, galimomis numatyti sąlygomis ir tol, kol jis bus naudojamas laikantis saugos taisyklių bei pripažintos tvarkos, jo keliamas pavojus žmonių gyvybei bei sveikatai būtų minimalus, ir kad jis nedarytų žalos turtui bei aplinkai.
2. Kad būtų užtikrinta maksimali sauga ir patikimumas, kiekvienas sprogmuo turi atitikti jo gamintojo nurodytas charakteristikas.
3. Kiekvienas sprogmuo turi būti suprojektuotas ir pagamintas taip, kad tam tikrais būdais būtų galima jį sunaikinti, aplinkai padarius kuo mažiausią poveikį.

II. Specialūs reikalavimai

1. Jei įmanoma, būtina mažų mažiausiai atkreipti dėmesį arba patikrinti toliau pateikiamą informaciją ir savybes. Kiekvienas sprogmuo turi būti bandomas realiomis sąlygomis. Jei to neįmanoma atlikti laboratorijoje, bandymai turi būti atlikti tokiomis sąlygomis, kokiomis sprogmuo bus naudojamas.
 - a) Projektas ir būdingos savybės, įskaitant cheminę sudėtį, mišinio santykį ir, jei galima, matmenis ir homogeniškumą.
 - b) Fizinis ir cheminis sprogmens stabilumas visokiomis aplinkos sąlygomis, kurios gali jį veikti.
 - c) Jautrumas smūgiui ir trinčiai.
 - d) Visų komponentų suderinamumas jų fizinio bei cheminio stabilumo atžvilgiu.
 - e) Sprogmens cheminis grynumas.
 - f) Sprogmens atsparumas vandens poveikiui, jei jis skirtas naudoti drėgnomis ar vandeningomis sąlygomis ir jei sprogmens saugą ir patikimumą gali neigiamai paveikti vanduo.
 - g) Sprogmens atsparumas aukštai ir žemai temperatūrai, jei jį ketinama sandėliuoti ar naudoti tokioje temperatūroje ir kai jo saugą ir patikimumą gali neigiamai paveikti kurio nors komponento ar viso sprogmens įkaitinimas ar atvėsėjimas.
 - h) Sprogmens tinkamumas naudoti pavojingomis sąlygomis (pavyzdžiui, kasyklų dujos, daug karštos masės ir t. t.), jei jis yra skirtas naudoti tokiomis sąlygomis.
 - i) Numatytus saugos ypatumus, skirtus apsaugoti nuo ne laiku ar netyčia įvykusio sužadinimo ar užsidegimo.
 - j) Sprogmens tinkamas užtaisymas ir veikimas, kai jis naudojamas pagal paskirtį.
 - k) Tinkamos instrukcijos ir, kur yra būtina, žymenys valstybės narės gavėjos valstybine kalba ar kalbomis dėl saugaus sprogmens sandėliavimo, naudojimo ir sunaikinimo bei elgesio su juo.
 - l) Sprogmens, jo apvalkalo ar kitų komponentų nesiskaidymas sandėliuojant iki gamintojo nurodytos „naudoti iki“ datos.
 - m) Visų prietaisų ir papildomų priedų, reikalingų patikimam ir saugiam jo veikimui, techninės charakteristikos.
2. Įvairios sprogmenų grupės mažų mažiausiai turi atitikti tokius minimalius reikalavimus:
 - A. *Sprogstamosios medžiagos*
 - a) Stūdomas sužadinimo metodas turi užtikrinti saugų, patikimą ir visišką sprogstamosios medžiagos detonaciją ar atitinkamai deflagraciją. Jei naudojamas juodasis parakas, reikia patikrinti deflagracijos pajėgumą.

- b) Patronuota sprogstamoji medžiaga turi saugiai ir patikimai perduoti detonaciją iš vieno patronų eilės galo į kitą.
 - c) Garų, kurie susidaro sprogstant medžiagoms, skirtoms naudoti po žeme, sudėtyje anglies monoksido, azoto dujų, kitų dujų, garų ar ore tvyrančių kietų dalelių gali būti tik tiek, kad įprastomis veiklos sąlygomis nekenktų sveikatai.
- B. *Detonuojančios virvutės, saugūs degtuvai, kitos virvutės ir smūginiai vamzdeliai*
- a) Detonuojančių virvučių, saugių degtuvų, kitų virvučių apvalkalas turi būti atitinkamai mechaniškai stiprus, kad esant normaliam mechaniniam įtempimui, pakankamai apsaugotų vidinę sprogmens šerdį.
 - b) Turi būti nurodytas saugių degtuvų degimo laikas, ir jo turi būti laikomasi.
 - c) Virvutės turi būti galima patikimai sužadinti, jos turi turėti pakankamą sužadinimo pajėgumą bei atitikti sandėliavimo reikalavimus net ir ypatingomis klimato sąlygomis.
- C. *Detonatoriai (įskaitant uždelsto veikimo detonatorius) ir relės*
- a) Detonatoriai turi patikimai sužadinti skirtų su jais naudoti sprogstamųjų medžiagų detonaciją visomis numatomomis jų naudojimo sąlygomis.
 - b) Detonatorių laidų delsos jungtys turi būti patikimai sumontuotos.
 - c) Drėgmė neturi neigiamai veikti sužadinimo pajėgumo patikimumo.
 - d) Uždelsto veikimo detonatorių uždelimo laikas turi būti pakankamai vienodas, kad būtų kuo mažesnė tikimybė, kad vienas po kito einančių uždelimo pakopų laikas gali iš dalies sutapti.
 - e) Elektrinių detonatorių elektrinės charakteristikos turi būti nurodytos ant pakuotės (pavyzdžiui, saugi srovė, varža ir t. t.).
 - f) Elektrinių detonatorių laidai ir jų sujungimas su detonatoriumi turi būti pakankamai izoliuoti ir mechaniškai stiprūs atsižvelgiant į jų numatomo naudojimo sąlygas.
- D. *Kietas kuras ir raketų kuras*
- a) Naudojamos pagal paskirtį, šios medžiagos neturi detonuoti.
 - b) Prireikus kuras (pavyzdžiui, kurio pagrindą sudaro nitroceliuliozė) turi būti stabilizuotas, kad prieš skaidantis nesuirtų.
 - c) Presuotas ar lydytas kietas raketų kuras negali turėti jokių atsitiktinių įskilimų, dujų pūslelių, kurie keltų pavojų juos naudojant.
-

II PRIEDAS

1. B MODULIS: EB tipo tyrimas

1. Šiame modulyje aprašoma toji procedūros dalis, kuria notifikuojoji įstaiga nustato ir paliudija, kad produkcijos pavyzdys atitinka jam taikomas direktyvos nuostatas.
2. EB tipo tyrimo paraišką gamintojas ar Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas pateikia bet kuriai jo pasirinktai notifikuojamai įstaigai.

Paraiškoje turi būti nurodyta:

- gamintojo pavadinimas ir adresas, o jei paraišką pateikia įgaliotas atstovas, taip pat to atstovo pavadinimas ir adresas,
- rašytinis pareiškimas, kad tokia pati paraiška nėra pateikta jokiai kitai notifikuojamai įstaigai,
- techniniai dokumentai, aprašyti 3 skirsnyje.

Pareiškėjas notifikuojamai įstaigai turi pateikti planuojamos produkcijos pavyzdį, toliau – tipą. Notifikuojoji įstaiga gali paprašyti daugiau pavyzdžių, jei jų reikia bandymo programai atlikti.

3. Techniniai dokumentai turi leisti įvertinti, ar gaminys atitinka direktyvos reikalavimus. Tokiuose dokumentuose turi būti apibūdinta tiek, kiek reikia įvertinimui, gaminio sandara, gamyba bei veikimas ir:
 - bendrasis tipo aprašymas,
 - projekto schemos ir gamybiniai brėžiniai bei komponentų diagramos, pagalbiniai agregatai, elektros grandinės ir t. t.,
 - aprašymai ir paaiškinimai, būtini brėžiniams, diagramoms ir gaminio veikimui suprasti,
 - 4 straipsnyje minimų standartų sąrašas, taikomas visas ar iš dalies, ir sprendimų, priimtų siekiant tenkinti šios direktyvos reikalavimus, aprašymas, kai 5 straipsnyje minimi standartai nėra taikomi,
 - projekto skaičiavimo duomenys, atliktų tyrimų rezultatai ir t. t.,
 - bandymų protokolai.
4. Notifikuojoji įstaiga privalo:
 - 4.1. išnagrinėti techninius dokumentus, patikrinti, ar tas tipas pagamintas pagal šiuos dokumentus, ir nustatyti elementus, kurie buvo sukurti pagal 4 straipsnyje minimų standartų nuostatas, bei komponentus, kurie buvo sukurti nesilaikant tų standartų atitinkamų nuostatų;
 - 4.2. atlikti ar pasirūpinti, kad būtų atlikti atitinkami tyrimai ir būtini bandymai, siekiant įsitikinti, ar gamintojo priimti sprendimai, kai 4 straipsnyje minimi standartai nebuvo taikomi, atitinka direktyvos esminius reikalavimus;
 - 4.3. atlikti ar pasirūpinti, kad būtų atlikti tyrimai ir būtini bandymai siekiant patikrinti, ar gamintojo pasirinkti atitinkami standartai buvo iš tikrųjų taikyti;
 - 4.4. susitarti su pareiškėju dėl vietos, kurioje bus atliekami tyrimai ir būtini bandymai.
5. Kai tipas atitinka šios direktyvos atitinkamas nuostatas, notifikuojoji įstaiga pareiškėjui išduoda EB tipo tyrimo sertifikatą. Sertifikate nurodoma gamintojo pavadinimas ir adresas, tyrimo išvada ir būtini patvirtinto tipo identifikavimo duomenys.

Prie sertifikato pridedamas atitinkamų techninių dokumentų sąrašas, o jo kopija saugoma notifikuojoje įstaigoje.

Jei gamintojui ar Bendrijoje įsisteigusiam jo įgaliotajam atstovui tipo sertifikatas neišduodamas, notifikuojoji įstaiga privalo išsamiai nurodyti priežastis, kodėl atsisakoma jį išduoti.

Turi būti numatyta skundų padavimo apeliavimo tvarka.

6. Pareiškėjas notifikuotajai įstaigai, kurioje laikoma su EB tipo tyrimo sertifikatu susijusi techninė informacija, praneša apie visus patvirtinto gaminio keitimus, kuriems reikalinga gauti papildomą patvirtinimą, jei tokie pakeitimai gali turėti poveikio gaminio atitikimui esminiams reikalavimams arba nustatytoms naudojimo sąlygoms. Papildomas patvirtinimas išduodamas kaip priedas prie EB tipo tyrimo sertifikato originalo.
7. Kiekviena notifikuotoji įstaiga kitoms notifikuotosioms įstaigoms privalo pateikti reikiamą informaciją apie išduotus ir atšauktus EB tipo tyrimo sertifikatus ir priedus.
8. Kitos notifikuotosios įstaigos gali gauti EB tipo tyrimo sertifikatų ir (arba) jų priedų kopijas. Sertifikatų priedai turi būti prieinami kitoms notifikuotosioms įstaigoms.
9. Gamintojas ar Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas privalo saugoti EB tipo tyrimo sertifikatų ir jų priedų kopijas kartu su techniniais dokumentais mažiausiai 10 metų po paskutinio gaminio pagaminimo datos.

Jei nei gamintojas, nei jo įgaliotasis atstovas nėra įsisteigę Bendrijoje, saugoti turimus techninius dokumentus privalo asmuo, kuris gaminį pateikia Bendrijos rinkai.

2. C MODULIS: **Tipo atitiktis**

1. Šiame modulyje aprašoma toji procedūros dalis, kuria gamintojas arba Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas užtikrina ir pareiškia, kad sprogmenys atitinka tą tipą, kuris yra apibūdintas EB tipo tyrimo sertifikate, ir šioje direktyvoje jam taikomus reikalavimus. Gamintojas prie kiekvieno sprogmens pritvirtina ženklą „CE“ ir parengia raštu deklaraciją apie atitiktį.
2. Gamintojas privalo imtis visų būtinų priemonių, kad gamybos procesas užtikrintų, jog pagamintas gaminys atitiks EB tipo tyrimo sertifikate apibūdintą tipą šios direktyvos esminių saugos reikalavimų atžvilgiu.
3. Gamintojas arba jo įgaliotasis atstovas atitikties deklaraciją privalo saugoti mažiausiai 10 metų po to, kai pagaminamas paskutinis atitinkamas gaminys.

Jei nei gamintojas, nei jo įgaliotasis atstovas nėra įsisteigę Bendrijoje, saugoti esamus techninius dokumentus privalo asmuo, kuris gaminį pateikia Bendrijos rinkai.

4. Gamintojo pasirinkta notifikuotoji įstaiga atlieka nereguliuosius gaminio tyrimus ar pasirūpina, kad jie būtų atlikti. Atitinkamas gatavų gaminių pavyzdys, kurį notifikuotoji įstaiga paima gamybos vietoje, ištiriamas, atitinkamai išbandomas pagal 4 straipsnyje minimą taikytiną standartą ar standartus, arba atliekami lygiaverčiai bandymai, siekiant nustatyti jo atitikimą tam tikros direktyvos reikalavimams. Jei vienas ar keli gaminio pavyzdžiai reikalavimų ar standartų neatitinka, notifikuotoji įstaiga privalo imtis atitinkamų priemonių.

Gamybos proceso metu gamintojas žymi bandymus atlikusios ir už tai atsakingos notifikuotosios įstaigos identifikacinį numerį.

3. D MODULIS: **Gamybos kokybės užtikrinimas**

1. Šiame modulyje aprašoma procedūra, kuria gamintojas, kuris vykdo 2 skirsnio reikalavimus, užtikrina ir deklaruoja, kad sprogmenys atitinka EB tipo tyrimo sertifikate apibūdintą tipą ir tenkina šios direktyvos reikalavimus. Gamintojas prie kiekvieno sprogmens pritvirtina ženklą „CE“ ir parengia raštu deklaraciją apie jo atitiktį. Ženklas „CE“ tvirtinamas kartu su notifikuotosios įstaigos, atsakingos už EB tipo priežiūrą, identifikaciniu simboliu, kaip numatyta 4 skirsnyje.

2. Gamintojas privalo naudoti patvirtintą kokybės sistemą, apimančią gamybą, galutinę sprogmenų kontrolę ir bandymus, kaip nurodyta 3 skirsnyje. Jis turi būti prižiūrimas, kaip nurodyta šio 4 skirsnyje.

3. *Kokybės sistema*

3.1. Gamintojas savo pasirinktai notifikuotajai įstaigai pateikia paraišką įvertinti jo sprogmenų gamybos kokybės sistemą.

Paraiškoje turi būti:

- visa reikiama informacija apie numatomo gaminti sprogmenų kategoriją,
- kokybės sistemos dokumentai,
- patvirtinto tipo techniniai dokumentai ir EB tipo tyrimo sertifikato kopija.

3.2. Kokybės sistema turi užtikrinti, kad sprogmenys atitiktų EB tipo tyrimo sertifikate apibūdintą tipą ir jiems taikomas šios direktyvos reikalavimus.

Visi gamintojo taikomi elementai, reikalavimai ir nuostatos turi būti sistemingai ir tvarkingai išforminti dokumentais kaip veiklos principai, procedūros ir instrukcijos. Kokybės sistemos dokumentai turi leisti vienodai suprasti kokybės programas, planus, dokumentus ir duomenų įrašus.

Juose pirmiausia turi būti tinkamai aprašyta:

- kokybės siektinos normos ir organizacinė struktūra, vadovybės pareigos ir įgaliojimai kokybės sistemos atžvilgiu,
- gamybos, kokybės valdymo ir kokybės užtikrinimo metodai, procesai ir sistemingi veiksmai, kurie bus atliekami,
- tyrimai bei bandymai, kurie bus atliekami prieš pradėdant gamybą, ją baigus ar jos metu, ir jų atlikimo dažnumas,
- kokybės duomenų įrašai, pavyzdžiui, kontrolės ataskaitos ir bandymų duomenys, kalibravimo duomenys, atitinkamo personalo kvalifikacijos protokolai ir kt.,
- priemonės, kuriomis sekama, ar reikalaujama sprogmenų kokybė pasiekama ir kaip efektyviai veikia kokybės sistema.

3.3. Notifikuotoji įstaiga įvertina kokybės sistemą ir nustato, ar ji atitinka 3.2 punkte minimus reikalavimus. Laikoma, kad kokybės sistema atitinka šiuos reikalavimus, jei ji įgyvendina atitinkamus suderintus standartus. Tikrintojų grupėje turi būti bent vienas asmuo, kuris jau turi atitinkamo gaminio gamybos technologijos įvertinimo patirtį. Įvertinimo procedūroje būtina numatyti patikrinimo vizitą gamintojo patalpose.

Apie sprendimą dėl patvirtinimo pranešama gamintojui. Pranešime turi būti išdėstytos tyrimo išvados ir argumentuotas sprendimas dėl įvertinimo.

3.4. Gamintojas išsipareigoja vykdyti visas su patvirtinta kokybės sistema susijusias prievoles ir užtikrinti, kad ji tinkamai ir efektyviai veiktų.

Gamintojas arba jo įgaliotasis atstovas privalo informuoti notifikuotąją įstaigą, kuri patvirtino kokybės sistemą, apie numatomus jos pakeitimus.

Notifikuotoji įstaiga privalo įvertinti numatomus pakeitimus ir nuspręsti, ar kokybės sistema su keitimais vis dar atitiks 3.2 punkte minimus reikalavimus, ar reikės ją iš naujo įvertinti.

Apie savo sprendimą ji praneša gamintojui. Tokiame pranešime išdėstomos tyrimo išvados ir argumentuotas sprendimas dėl įvertinimo.

4. *Notifikuotosios įstaigos atliekamas monitoringas*
 - 4.1. Monitoringo tikslas – įsitikinti, kad gamintojas tinkamai vykdytų prievolės, susijusias su patvirtinta kokybės sistema.
 - 4.2. Gamintojas privalo leisti notifikuotajai įstaigai tyrimo tikslais įeiti į gamybos, tikrinimo, bandymo ar sandėliavimo patalpas ir suteikti jai visą būtiną informaciją, svarbiausia:
 - kokybės sistemos dokumentus,
 - kokybės duomenų įrašus, pavyzdžiui, kontrolės ataskaitos ir bandymų rezultatus, kalibravimo duomenis, atitinkamo personalo atestavimo ataskaitas ir t. t.
 - 4.3. Notifikuotoji įstaiga reguliariai atlieka auditą, kad įsitikintų, jog gamintojas prižiūri ir taiko kokybės sistemą, ir audito protokolus pateikia gamintojui.
 - 4.4. Be to, notifikuotoji įstaiga gali lankytis gamintojo patalpose apie tai nepranešusi. Per tokius apsilankymus notifikuotoji įstaiga gali atlikti bandymus ar pasirūpinti, kad jie būtų atlikti siekiant įsitikinti, kad kokybės sistema veikia teisingai; prireikus notifikuotoji įstaiga gamintojui turi pateikti apsilankymo ataskaitą ir, jei buvo atlikti bandymai, bandymų protokolą.
5. Gamintojas užtikrina, kad mažiausiai 10 metų po paskutinės gaminio pagaminimo datos šalies valdžios institucijoms bus prieinama:
 - 3.1 punkto antroje įtraukoje minimi dokumentai,
 - 3.4 punkto antroje pastraipoje minimi keitimai,
 - notifikuotosios įstaigos sprendimai ir pranešimai, minimi 3.4 punkto paskutinėje pastraipoje ir 4.3 bei 4.4 punktuose.
6. Kiekviena notifikuotoji įstaiga kitoms notifikuotosioms įstaigoms suteikia reikiamą informaciją apie išduotus ir atšauktus kokybės sistemų patvirtinimus.

4. E MODULIS: **Gaminio kokybės užtikrinimas**

1. Šiame modulyje aprašoma procedūra, kuria gamintojas, kuris vykdo 2 skirsnio prievolės, užtikrina ir deklaruoja, kad sprogmenys atitinka EB tipo tyrimo sertifikate apibūdintą tipą. Gamintojas prie kiekvieno sprogmens pritvirtina ženklą „CE“ ir parengia raštu atitikties deklaraciją. Ženklas „CE“ tvirtinamas kartu su notifikuotosios įstaigos, atsakingos už 4 skirsnyje minimus patikrinimus, identifikaciniu simboliu.
2. Gamintojas turi taikyti patvirtintą kokybės sistemą galutinai tikrinant ir bandant sprogmenį, kaip nurodyta 3 skirsnyje. Jis turi būti tikrinamas taip, kaip nurodyta 4 skirsnyje.
3. *Kokybės sistema*
 - 3.1. Gamintojas savo pasirinktai notifikuotajai įstaigai pateikia paraišką įvertinti jo sprogmėnų kokybės sistemą.

Prašyme turi būti:

 - visa reikiama informacija apie planuojamą gaminti sprogmėnų kategoriją,
 - kokybės sistemos dokumentai,
 - patvirtinto tipo techninė dokumentacija ir EB tipo tyrimo sertifikato kopija.
 - 3.2. Taikant kokybės sistemą, tikrinamas kiekvienas sprogmuo, atliekami atitinkami bandymai, minimi 4 straipsnyje minimuose standartuose, ar jiems lygiaverčiai bandymai siekiant nustatyti, ar sprogmuo atitinka šios direktyvos jam taikomus reikalavimus. Visi gamintojo priimti elementai, reikalavimai ir nuostatos turi būti sistemingai ir tvarkingai įforminami dokumentais kaip veiklos kryptys, procedūros bei instrukcijos. Kokybės sistemos dokumentacijai turi leisti vienodai suprasti kokybės programas, planus, vadovus ir kokybės įrašus.

Joje pirmiausia turi būti tinkamai aprašyta:

- kokybės siektinos normos ir organizacinės struktūra, vadovybės pareigos ir įgaliojimai gaminio kokybės atžvilgiu,
- tyrimas ir bandymai, kurie bus atlikti pagaminus gaminį,
- priemonės, kuriomis sekama, ar efektyviai veikia kokybės sistema,
- kokybės duomenų įrašai, pavyzdžiui, kontrolės ataskaitos ir atestavimo ataskaitos, kalibravimo duomenys, atitinkamo personalo atestavimo protokolai ir kt.

- 3.3. Notifikuotoji įstaiga įvertina kokybės sistemą ir nustato, ar ji atitinka 3.2 punkte minimus reikalavimus. Laikoma, kad kokybės sistemos atitinka šiuos reikalavimus, jeigu jos laikosi atitinkamų suderintų standartų.

Auditorių grupėje turi būti bent vienas narys, kuris jau turi atitinkamo gaminio gamybos technologijos įvertinimo patirtį. Įvertinimo procedūroje būtina numatyti patikrinimo vizitą gamintojo patalpose.

Apie sprendimą pranešama gamintojui. Pranešime turi būti išdėstytos tyrimo išvados ir argumentuotas sprendimas dėl vertinimo.

- 3.4. Gamintojas įsipareigoja vykdyti visas su patvirtinta kokybės sistema susijusias prievoles ir užtikrinti, kad ji tinkamai ir efektyviai veiktų.

Gamintojas arba jo įgaliotasis atstovas nuolat informuoja notifikuotąją įstaigą, kuri patvirtino kokybės sistemą, apie numatomus jos keitimus.

Notifikuotoji įstaiga įvertina numatomus keitimus ir nusprendžia, ar kokybės sistema su keitimais vis dar atitiks 3.2 punkte minimus reikalavimus, ar reikės ją iš naujo įvertinti.

Apie savo sprendimą ji praneša gamintojui. Tokiame pranešime išdėstomos tyrimo išvados ir argumentuotas sprendimas dėl vertinimo.

4. *Notifikuotosios įstaigos atliekamas monitoringas*

- 4.1. Monitoringo tikslas – užtikrinti, kad gamintojas tinkamai vykdytų prievoles, susijusias su patvirtinta kokybės sistema.

- 4.2. Gamintojas privalo leisti notifikuotajai įstaigai tyrimo tikslais įeiti į gamybos, tikrinimo, bandymo ar sandėliavimo patalpas ir suteikti jai visą būtiną informaciją, svarbiausia:

- kokybės sistemos dokumentus,
- techninius dokumentus,
- kokybės duomenų įrašus, pavyzdžiui, kontrolės ataskaitas ir bandymų duomenis, kalibravimo duomenis, atitinkamo personalo atestavimo ataskaitas ir t. t.

- 4.3. Notifikuotoji įstaiga reguliariai atlieka auditą, kad įsitikintų, jog gamintojas prižiūri ir taiko kokybės sistemą, ir patikrinimo protokolus pateikia gamintojui.

- 4.4. Be to, notifikuotoji įstaiga gali lankytis gamintojo patalpose be išankstinio pranešimo. Per tokius apsilankymus notifikuotoji įstaiga gali atlikti bandymus ar pasirūpinti, kad jie būtų atlikti, norėdama įsitikinti, kad kokybės sistema veikia teisingai; prireikus notifikuotoji įstaiga gamintojui turi pateikti apsilankymo ataskaitą ir, jei buvo atlikti bandymai, bandymo protokolą.

5. Gamintojas užtikrina, kad mažiausiai 10 metų po paskutinės gaminio pagaminimo datos šalies valdžios institucijoms bus prieinama:

- 3.1 punkto antroje įtraukoje minimi dokumentai,
- 3.4 punkto antroje pastraipoje minimi pakeitimai,
- notifikuotosios įstaigos sprendimai ir protokolai, minimi 3.4 punkto paskutinėje pastraipoje ir 4.3 bei 4.4 punktuose.

6. Kiekviena notifikuotoji įstaiga kitoms notifikuotosioms įstaigoms suteikia reikiamą informaciją apie išduotus ir atšauktus kokybės sistemų patvirtinimus.

5. F MODULIS: Gaminio patikrinimas

1. Šiame modulyje aprašoma tvarka, kuria gamintojas arba Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas tikrina ir paliudija, kad sprogmenys, kuriems taikomos 3 skirsnio nuostatos, atitinka EB tipo tyrimo sertifikate apibūdintą tipą ir šios direktyvos atitinkamus reikalavimus.
2. Gamintojas imasi visų būtinų priemonių, kad gamybos procese būtų užtikrinama, kad sprogmenys atitiktų EB tipo tyrimo sertifikate apibūdintą tipą ir šios direktyvos jiems taikomus reikalavimus. Prie kiekvieno sprogmens jis pritvirtina ženklą „CE“ ir parengia atitikties deklaraciją.
3. Norėdama įsitikinti, ar sprogmuo atitinka šios direktyvos reikalavimus, notifikuojoji įstaiga atlieka atitinkamus tyrimus ir bandymus, tikrindama ir bandydama kiekvieną sprogmenį, kaip minima 4 skirsnyje.
Gamintojas arba jo įgaliotasis atstovas atitikties deklaracijos kopiją saugo mažiausiai 10 metų po paskutinio sprogmens pagaminimo.
4. *Patikrinimas tiriant ir bandant kiekvieną sprogmenį*
 - 4.1. Norint įsitikinti, ar sprogmenys atitinka tam tikrą tipą ir direktyvos reikalavimus, kiekvienas sprogmuo tikrinamas atskirai ir atliekami 4 straipsnyje minimuose atitinkamuose standartuose nurodyti ar jiems lygiaverčiai sprogmens bandymai.
 - 4.2. Notifikuojoji įstaiga prie kiekvieno patvirtinto sprogmens pritvirtina savo identifikavimo simbolį ar pasirūpina, kad jis būtų pritvirtintas, ir parengia atitikties sertifikatą pagal atliktus bandymus.
 - 4.3. Gamintojas arba jo įgaliotasis atstovas užtikrina, kad pareikalautas jis galės pateikti notifikuotosios įstaigos atitikties sertifikatus.

6. G MODULIS: Vieneto tikrinimas

1. Šiame modulyje aprašoma procedūra, kuria gamintojas užtikrina ir deklaruoja, kad sprogmuo, kuriam yra išduotas 2 skirsnyje minimas sertifikatas, atitinka šios direktyvos atitinkamus reikalavimus. Gamintojas prie sprogmens pritvirtina ženklą „CE“ ir parengia atitikties deklaraciją.
2. Kad užtikrintų, jog sprogmuo atitinka šios direktyvos reikalavimus, notifikuojoji įstaiga patikrina kiekvieną sprogmenį ir atlieka atitinkamus 4 straipsnyje minimuose standartuose nurodytus ar jiems lygiaverčius bandymus.
Notifikuojoji įstaiga ant patvirtinto sprogmens pritvirtina savo identifikacinį simbolį ar pasirūpina, kad jis būtų pritvirtintas, ir parengia pagal atliktus bandymus atitikties sertifikatą.
3. Techninių dokumentų paskirtis – įgalinti įvertinti šios direktyvos reikalavimų atitiktį ir suprasti sandarą, gamybą ir veikimą.
Dokumentuose turi būti tokia įvertinimui reikalinga informacija:
 - tipo bendras aprašas,
 - projekto schemas ir gamybiniai brėžiniai bei komponentų diagramos, pagalbinių agregatų, elektros grandinės ir t. t.,
 - aprašymas ir paaiškinimai, būtini minėtiems brėžiniams bei diagramoms ir sprogmens veikimo bei apsaugos sistemai suprasti,
 - 4 straipsnyje minimų standartų sąrašas, taikomas visas ar tik iš dalies, ir tais atvejais, kai 4 straipsnyje minimi standartai netaikomi, priimtų sprendimų, užtikrinančių esminių šios direktyvos reikalavimų vykdymą, apibūdinimas,
 - projekto skaičiavimo duomenys, atliktų tyrimų rezultatai ir t. t.,
 - bandymų protokolai.

III PRIEDAS

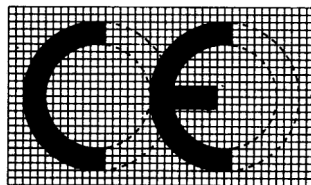
MINIMALŪS NOTIFIKUOTŲJŲ ĮSTAIGŲ TAIKOMI KRITERIJAI, Į KURIUOS TURI ATSIŽVELGTI VALSTYBĖS NARĖS

1. Įstaiga, jos direktorius ir personalas, atsakingas už patikros bandymų atlikimą, negali būti jų tikrinamų sprogmenų nei projektuotojai, gamintojai, tiekėjai ar įrengėjai, nei jų įgaliotieji atstovai. Jie neturi tiesiogiai ar kaip įgaliotieji atstovai būti susiję su tokių sprogmenų projektavimu, gamyba, prekyba ar priežiūra. Tai nevaržo gamintojo ir notifikuotosios įstaigos galimybių keistis technine informacija.
 2. Įstaiga ir jos personalas atlieka patikros bandymus laikydamiesi didžiausio profesinio principingumo ir techninės kompetencijos, jiems nedaromas joks, ypač asmenų ar asmenų grupių, suinteresuotų tikrinimo rezultatais, spaudimas ar skatinimas, ypač finansinėmis priemonėmis, kuris gali turėti įtakos jų sprendimams ar tikrinimo rezultatams.
 3. Įstaiga turi būtina personalą ir įrenginius, kurie leidžia jai tinkamai atlikti administracinius ir techninius uždavinius, susijusius su tyrimais; jai taip pat turi būti prieinama įranga, kuri reikalinga specialiems tyrimams.
 4. Atsakingas už tyrimus personalas turi:
 - būti gerai techniškai ir profesionaliai pasirengęs,
 - pakankamai išmanyti apie savo atliekamų bandymų reikalavimus ir turėti pakankamą jų atlikimo patirtį,
 - sugebėti parengti bandymų rezultatus liudijančius sertifikatus, protokolus ir ataskaitas.
 5. Turi būti garantuojamas tikrintojų bešališkumas. Jų atlyginimas neturi priklausyti nuo atliktų bandymų skaičiaus ar jų rezultatų.
 6. Jei įstaigos atsakomybės pagal įstatymą neprisiima valstybė, įstaiga turi turėti civilinės atsakomybės draudimą, arba valstybė narė pati yra tiesiogiai atsakinga už bandymus.
 7. Įstaigos personalas privalo laikyti paslapyje visą informaciją, kurią jis gauna vykdydamas savo užduotis pagal šią direktyvą arba pagal ją įgyvendinančias nacionalinių įstatymų nuostatas (išskyrus tuos atvejus, kai jis tą informaciją teikia valstybės, kurioje jis vykdo veiklą, kompetentingoms administracinėms institucijoms).
-

IV PRIEDAS

ATITIKTIES ŽENKLAS

Atitikties ženklas „CE“ – tai raidės CE, pateiktos tokia forma:

Jei ženklas sumažinimas ar padidinimas, turi būti laikomasi šių milimetriniame popieriuje pateiktų proporcijų.

